

prima instanță: V. Negurița
(Judecătoria Călărași)
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, N. Simciuc
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-1445/17

Î N C H E I E R E

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Vîlcu împotriva Consiliului raional Călărași și Ministerului Finanțelor cu privire la restituirea averii confiscate în urma represiunilor politice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor și menținută hotărârea Judecătoriei Călărași din 14 septembrie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t a:

La data de 19 octombrie 2015, Ion Vîlcu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Călărași și Ministerului Finanțelor cu privire la restituirea averii confiscate în urma represiunilor politice.

În motivarea acțiunii a invocat că părinții săi Vîlcu Petru și Vîlcu Agripina au locuit în satul Dereneu, raionul Călărași, unde au avut în proprietate casă, construcții auxiliare și altă avere. El – Vîlcu Ion a fost unicul fecior.

La data de 28 iunie 1945 tatăl său a fost condamnat de către Tribunalul militar ai trupelor MAI ale RSSM în baza art. 54-1 „a” CP al RSSU la 15 ani muncă silnică cu confiscarea averii personale și transmisă mamei pentru păstrare. Conform actului de deces, tatăl său a decedat în urma unui accident la 31 ianuarie 1950 în or. Curgan, Federația Rusă. După condamnarea tatălui său, toată averea familiei a fost în continuare administrată de mama sa. În iulie 1949 organele MGB ale RSSM au adoptat decizia prin care au fost supuși represiunii politice, dar dînsul cu mama sa au reușit să evadeze și să evite represiunea directă. La data de 12 octombrie 2000 de către Procuratura Generală conform art. 23 al Legii privind

reabilitarea victimelor represiunilor politice, au fost declarați victime ale represiunilor politice și reabilitați, fapt confirmat prin certificatul de reabilitare din 09 iulie 2012 nr. 21-835/11 1811. Toată averea la momentul evadării a fost confiscată. În anul 1956 dânsul și mama sa au revenit la fosta lor gospodărie, dar nu au găsit nimic, toate construcțiile erau ruinate. Conform certificatului serviciului raional de arhivă Călărași nr. 443 din 20 octombrie 2014, în documentele persoanelor supuse represiunilor staliniste a anului 1949 pe s. Dereneu, raionul Călărași, nu figurează nici un fel de documente care confirmă că averea mamei sale Vîlcu Agripina și a membrilor familiei ei a fost confiscată. În anul 1941 în gospodăria părinților săi era un teren agricol - 6 ha, finețe - 2,33 ha, vii - 0,41 ha însămânțate cu grâu, pădure - 1,33 ha, câmp semănat cu porumb - 2 ha, o vacă, 2 boi, 3 porci, oi și 4 capre, 6 găini, 13 găște, un plug, casă de locuit, fapt confirmat prin certificatul de arhivă din Arhiva Națională a RM nr. 24-12/3128 din 25 iulie 2012. La momentul când dânsul și mama sa au fost supuși represiunilor politice și au fost nevoiți să evadeze iar în gospodărie a rămas averea, confirmată prin declarațiile martorilor expuse în lista bunurilor de care a dispus mama sa Vîlcu Agripina la momentul represiunii - Anexa nr. 1 din 21 iulie 2014. În temeiul certificatului cu privire la dreptul de moștenire legatară din 22 aprilie 1997 dânsul a primit o parte din masa de avere succesorală pe care a deținut-o mama sa nemijlocit în preajma decesului și anume a cotei echivalente de teren. Menționează reclamantul că s-a adresat Consiliului raional Călărași cu cerere privind recuperarea costului bunurilor părinților săi și a prezentat în acest sens lista bunurilor de care a dispus mama sa la momentul supunerii ei represiunilor politice, însă Comisia respectivă i-a refuzat în admiterea cererii.

Prin urmare, solicită Ion Vîlcu obligarea Consiliului raional Călărași să-i restituie costul bunurilor confiscate în anul 1949 de la Vîlcu Agripina în sumă de 184 728 lei, conform listei anexate.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 14 septembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat de la Consiliul raional Călărași în beneficiul lui Ion Vîlcu suma de 98763 lei ce reprezintă costul bunurilor confiscate ca urmare a represiunilor politice, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 06 octombrie 2016, 10 octombrie 2016 și la 12 octombrie 2016 Consiliul raional Călărași, Ministerul Finanțelor și respectiv Ion Vîlcu au declarat apeluri împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 au fost respinse apelurile declarate de către Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Instanța de apel menținând soluția primei instanțe de admitere parțială a acțiunii s-a bazat pe prevederile art. 12 și 12¹ din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 și art. 130, 131 alin. (4) CPC și a stabilit că prima instanță just a ajuns la concluzia că valoarea averii confiscate a familiei Vîlcu în urma represiunilor politice din anul 1949 constituie suma de 98763 lei ce rezultă din următorul calcul: casa de locuit – 62103 lei, 1 bovină – 500 lei, 2 boi de tracțiune 16000 lei, 3 porci – 6000 lei, 4 ovine – 2800 lei, 20 găini – 1600 lei, 13 alte păsări – 1560 lei, 1 plug de fier -1000 lei, 1 pat – 900 lei și 2 covoare - 1800 lei.

Referitor la cerința reclamantului Ion Vîlcu de a restitui valoarea celorlalte bunuri mobile, instanța de apel a considerat că temeinic și legal a fost respinsă de către prima instanță, întrucât la actele cauzei lipsesc probe certe și concludente, care să ateste cu certitudine existența și confiscarea bunurilor respective.

La data de 18 aprilie 2017, avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu hotărârile instanțelor de judecată în partea respingerii cererii de chemare în judecată. Ambele instanțe obiectiv au dat apreciere circumstanțelor de fapt a cauzei, însă au respins cererea de chemare în judecată în restituirea bunurilor confiscate în tot volumul indicat în cerere, suma de 184728 lei.

Indică că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că la actele pricinii nu există probe în confirmarea bunurilor scoase din gospodăria părinților săi, iar declarațiile martorilor oculari Durnescu Simion, Roșca Nicolai și Simion Stratan le-a dat o apreciere eronată pe motiv că erau la o vârstă de 13 ani și nu au putut să aprecieze corect bunurile scoase din casă.

Consideră că în partea respingerii acțiunii instanțele de judecată s-au bazat pe presupuneri, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu.

La data de 26 aprilie 2017, Consiliul raional Călărași a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea apelului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul Consiliul raional Călărași în motivarea recursului a indicat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii, deoarece la emiterea deciziei instanța de apel nu a constata și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond.

Menționează că la cererea de chemare în judecată n-au fost anexate acte ce atestă confiscarea, naționalizarea bunurilor sau scoaterea lor în orice alt mod din posesia cet. Vîlcu Petru și Vîlcu Agrepina, eliberate de arhive sau de alte instituții abilitate. Drept probe ce ar confirma confiscarea averii intimatul a prezentat actul din 21 iulie 2014 cu anexa nr. 1, semnate de martori, în care sunt indicate bunurile de care a dispus Vîlcu Agrepina, supuse confiscării în anul 1994 în s. Dereneu cât și a certificatului de arhivă din 25 iulie 2012, eliberată de Arhiva Națională referitor la averea deținută de către Petru Vîlcu în s. Dereneu.

La data de 06 iunie 2017, Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul, Ministerul Finanțelor, în motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii, deoarece concluziile primei instanțe cât și a instanței de apel referitoare la compensarea sumei de 98763 lei pentru valoarea averii confiscate

sunt realizate doar în baza declarațiilor martorilor și a certificatului de arhivă nr. 24-12/3128 din 25 iulie 2012.

În partea ce ține de certificatul de arhivă nr. 24-12/3128 din 25 iulie 2012, atât instanța de fond cât și cea de apel au menționat că conținutul certificatului cuprinde doar date referitoare la averea deținută de tatăl intimatului.

Insistă că înscrisul dat menționează doar calitatea de proprietar a averii deținute de către Vîlcu Petru, tatăl lui Vîlcu Ion nu și date care ar confirma faptul confiscării averii și trecerea acesteia în proprietatea statului, condiție primordială impusă de lege, întru recunoașterea dreptului la compensarea averii confiscate victimelor represiunilor politice.

Consideră că atât instanța de fond cât și cea de apel s-au expus doar asupra circumstanțelor care certifică faptul deținerii anumitor bunuri în proprietatea familiei Vîlcu în anul 1945, dar nicidecum nu s-au expus certitudinii trecerii în proprietatea statului a acestor bunuri ca rezultat al represiunilor politice.

Astfel, luând în considerație cele invocate, consideră că instanțele de judecată au evitat să examineze toate circumstanțele pricinii și neîntemeiat au dispus încasarea sumei de 98736 lei cu titlu de valoare a averii confiscate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului și din cererea de recurs urmează că decizia instanței de apel a fost emisă la 22 februarie 2017.

Curtea de Apel Chișinău prin scrisoarea din 11 aprilie 2017 a expedit părților decizia instanței de apel motivată pentru cunoștință, însă la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma data recepționării de către recurenți a deciziei instanței de apel motivate.

În circumstanțele expuse, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse la 18 aprilie 2017, 26 aprilie 2017 și 06 iunie 2017 de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor sunt depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul judecătorului raportor și verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor în cererile de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către avocatul Vasile Negura în interesele lui Ion Vîlcu, Consiliul raional Călărași și Ministerul Finanțelor se consideră inadmisibile. Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru